

SZÖVEGÉRTÉS-SZÖVEGALKOTÁS”A”

1-2. évfolyam

OLVASÁS

Andóné Nagy Katalin – Petik Ágota – Ruzsa Ágnes

Ki van a dióhéjban? című könyvében a Jövünk-megyünk című fejezet

Kányádi Sándor: A világlátott egérke (részlet) szövegfeldolgozása (tehetségfejlesztés)

Készítette: Rendek Zsuzsanna

Terézvárosi Általános Iskola és Magyar-Angol, Magyar-Német, Két Tannyelv
Általános Iskola, Pedagógiai Szolgáltató Központ

1065 Budapest, Peth Sándor u.4.

Budapest, 2010. január 20.

A modul célja:

- szövegbefogadás el készítése
- szóolvasás felkészülés után
- segítse az irodalmi szövegfeldolgozást és a szövegértés fejlődését, a személyiség erkölcsi értékrendjének formálódását

Ajánlott idő keret: 3 x 45 perc

Ajánlott korosztály: 7-9 éves korosztály

A képességfejlesztés fókuszai:

- pontos, jól érthető hangos olvasás fejlesztése
- nyelvi találékonyság, beszédbátorság fejlesztése
- belső képalkotás ösztönzése
- szövegtartalmat közvetítő kifejező felolvasásra törekvés igénye
- tapasztalatszerzés a szavak jelentéséről, szókincsfejlesztés
- fantázia, kreativitás – adott mondatokból, szavakból, címből következtetés a történetre
- a szereplő személyek beszédjellemeinek megfigyelése
- vélemény megfogalmazása az olvasmány szereplőinek magatartásáról

Támogatórendszer:

Magyar Értelmező Kéziszótár

Magyar Szinonimaszótár

O. Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások

Értékelés

A tanulói önértékelésnek illetve a tanítói értékelésnek fő szempontja az együttműködés

„Szólatok-e egymáshoz ingerülten? Mogorván? Elfogadóan? Segítőkészen? Kitevő a legtöbbet a csoport jó eredményéért?”

LÉPÉSEK, Tevékenységek	Kiemelt készség, képesség	Munkaforma	Módszer	Eszköz, feladat
I.a Ráhangolódás 10-15' "Mit látok? cím játék <ul style="list-style-type: none"> - szunyókálsz, - lepottyansz a székre, - a párból az egyik alszik, a másik gyengéden keltegeti (majd csere) - megszeppensz (szómagyarázat) - a szemed sarkából méregetsz engem - pislogsz ide-oda (szómagyarázat) - ringatózol a széken 	képzel er emlékezet	frontális ill. páros	gyakorlati	tanítónak látcs
I.b Plüss egér tapintása csukott szemmel	taktilis érzékelés fantázia beszédképesség	egyéni	gyakorlati	plüss egér dobozban
II. A tanulók el zetes tapasztalatainak felidézése 5' - az egérrel az jut az eszembe ... - az egér legjobb pillanata ... - az egér legrosszabb pillanata ... Célkit zés: Ma egy egérkérről fogunk olvasni	beszédképesség	kooperatív technika	szóforgó	1-1 egér csoportonként (miközben beszél a kezében tartja az állatot)
III. Olvasástechnikai el készítés 15' 1. Szavak jelentésének értelmezése	szókinccsfelkészítés fogalmak meghatározása tájékozódás feladatlapon	frontális	megbeszélés magyarázat	1. melléklet

<p>szókeresés : pl.induljatok el az ujjatokkal mutatva az egérút szótól fel hármat, jobbra egyet: egyenruhásig jutottak (és így tovább)</p> <p>2.Olvasástechnikai feladatok</p> <p>2.a.Kiemelt szavakkal mondatalkotás</p> <p>2.b Szómagyarázatok írása (néhány szóról magyarázatokat kell írni)</p> <p>3. A csoportok munkájának meghallgatása, ellen rzése</p>	<p>irányok gyakorlása</p> <p>olvasástechnika beszédbátorság</p> <p>szókincsb vítés</p> <p>együttm ködés mások meghallgatása</p>	<p>homogén csoporton belül önálló vagy páros a biztonságos olvasást szófejlesztéssel megsegít nek</p> <p>a szóképeket biztonságosan felidéz nek</p> <p>A csoport szóviv je</p>	<p>tevékenyítés</p> <p>tevékenyítés</p> <p>tevékenyítés</p>	<p>1. melléklet</p> <p>1. melléklet</p>
<p>IV. Feltételezések megfogalmazása az olvasmány tartalmával kapcsolatban 5'</p> <p>Az 1. melléklet szavaiból és a címb l "A világlátott egérke "következtetés az olvasmány tartalmára</p>	<p>fantázia, képzelet el hívása</p>	<p>frontális</p>	<p>megbeszélés</p>	
<p>V. A szöveg megismerése 10'</p>	<p>figyelem bels kép kialakítása</p>	<p>valamennyi tanulóknak</p>	<p>tanítói bemutatás</p>	<p>Andóné Nagy Katalin Petik Ágota Ruzsa Ágnes: Ki van a dióhéjban? 30-31.oldal</p>

<p>Az olvasás megszakítása: "Fölriadt"</p> <p>- Hogyan folytatódhat?</p> <p>- Beigazolódott-e a feltételezés?</p>	<p>fantázia képzelés</p>	<p>valamennyi tanulónak</p> <p>frontális</p>	<p>megbeszélés</p> <p>megbeszélés</p>	<p>Kányádi Sándor: A világlátott egérke</p>
<p>VI. A szöveg tartalmának felfedezése, Értelmezése, személyessé tétele 20'</p> <p>1. Közös beszélgetés, spontán reakciók</p> <p>Tanítói kérdések(irányított beszélgetés)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Milyen a ringatózó vonat? - Aludt, mint a bunda. - Egérutat nyer. - Jó és rossz álmom. - Hogyan kerülhet el a rossz álmom? - Hogyan kerülhetett a börtönbe? - Valaminek a nem tudása felment-e bennünket a felelősség alól? (nem idevalósi) stb. <p>2. Szituációs játék</p>	<p>figyelem, türelem mások meghallgatása beszédkészség fantázia</p> <p>szöveg megjelenítése, kommunikáció, metakom- muniáció fejlesztése</p>	<p>frontális</p> <p>dramatikus játékot kedvelőknek frontálisan szervezett páros</p>	<p>megbeszélés</p> <p>dráma</p>	<p>2 melléklet</p>
<p>VII. Tájékozódás a szövegben 10'</p> <p>1.a. Cselekvést jelentő szavak keresése</p>	<p>tájékozódás a szövegben</p>	<p>egy szempontot követni tudóknak</p>	<p>munkáltatás tankönyvi</p>	<p>tankönyv</p>

<p>1.b Szerepl - mondat megfeleltetés</p> <p>2. A megoldások ellen rzése csoportban</p>	<p>tájékozódás a szövegben</p> <p>feladattudat önértékelés</p>	<p>több szempont figyelembe vételére képes tanulóknak</p> <p>a frontálisan szervezett homogén csoport szóviv je</p>	<p>szöveggel</p> <p>munkáltatás tankönyvi szöveggel</p> <p>számonkérés értékelés</p>	<p>tankönyv</p>
<p>VIII. A szöveg szintetizáló olvasása 5'</p> <p>A szöveg hangos felolvasása</p> <p>IX. Kincsesláda 30'</p> <p>A. Világlátott szeretnél lenni. Mit vinnél ma- gaddal egy b röndben? (mindenki 3-3 szót írhat le)</p> <p>- Felolvasás</p> <p>B. Tehetségfejlesztés</p> <p>Érdekl ésük szerint választanak 1-1 fela- datot.</p> <p>1. Találkozik a mezei és a háziegér – beszél- getnek az életükr l.</p>	<p>Olvasástechnika</p> <p>írás készség praktikusság érzelem</p> <p>fantázia beszédbátorság</p>	<p>biztosan és kifejez en olvasóknak frontálisan</p> <p>kooperatív csoportmunka</p> <p>szóviv</p> <p>érdekl és szerinti heterogén csoportok</p>	<p>bemutató</p> <p>kerekasztal</p> <p>tevékenyítés</p>	<p>tankönyv</p> <p>üres lap</p>

<p>2. Egy könyv és egy egér beszélgetése. A könyv kérleli az egeret, hogy ne rágja meg.</p>	<p>érvelés beszédbátorság</p>			
<p>3. Az egerek gy lést tartanak. Megbeszéljük, hogy ki akassza a macska nyakába a csengőt, hogy észrevegyék, ha közeleg.</p>	<p>fantázia, ötletek beszédbátorság gondolkodás</p>			<p>cseng</p>
<p>4. Hogyan lehet a legkönnyebben egeret fogni?</p>	<p>ért szövegolvasás gyakorlati megvalósítása</p>			<p>3. melléklet</p>
<p>5. Egérből kalauz egeret képeznek. A kiképzés menete.</p>	<p>kultúrált, illedelmes problémamegoldás beszédbátorság</p>			
<p>6. Él kép alkotása a történetről.</p>	<p>együttműködés</p>			
<p>B. Id kitölt feladatok a gyorsabban elkészülő csoportoknak</p> <p>1. Négyféle darabokra nyírt kép összeragasztása</p> <p>2. Fejtör - Hány állatot láttok a képen?</p>	<p>rész-egész</p> <p>megfigyel képesség számolás</p>			<p>ragasztó üres papír 4. 5.6.7.melléklet</p> <p>8. melléklet</p>

<p>3. Képrajzolás négyzetek segítségével</p> <p>C. A csoportok beszámoló</p> <p>X. Reflektálás 10'</p> <p>XI. Értékelés 5'</p> <p>XII. Hangulati levezetés 5'</p> <p>Mielőtt elindulnátok világot látni kóstoljatok 1-1 falat sajtot. (ügyesebb gyerekek fel is ismeri a fajtát)</p>	<p>vizuális észlelés fejlesztése, finommotorika fejlesztése</p> <p>értékelés tapintatos véleményalkotás</p> <p>emlékezet beszédbátorság önálló véleményalkotás</p> <p>emlékezet ízlelés</p>	<p>egyéni</p> <p>frontális</p>	<p>tapasztalás</p>	<p>9. melléklet</p> <p>különböző sajtok</p>
---	---	--------------------------------	--------------------	---

Melléklet

szunyókált	ringatózó	megviselték
viszontagságok	sütkérezik	iszkolni
egerész	fölríadt	egyenruhás
ellen rzésre	kalauzegér	szeppent meg
vonatjegyet	kiskomám	rémült meg
méregette	egérút	idevalósi
potyautas	töredelmesen	pottyantam le
b röndb l	követel	sarkából

Melléklet

Párbeszéd

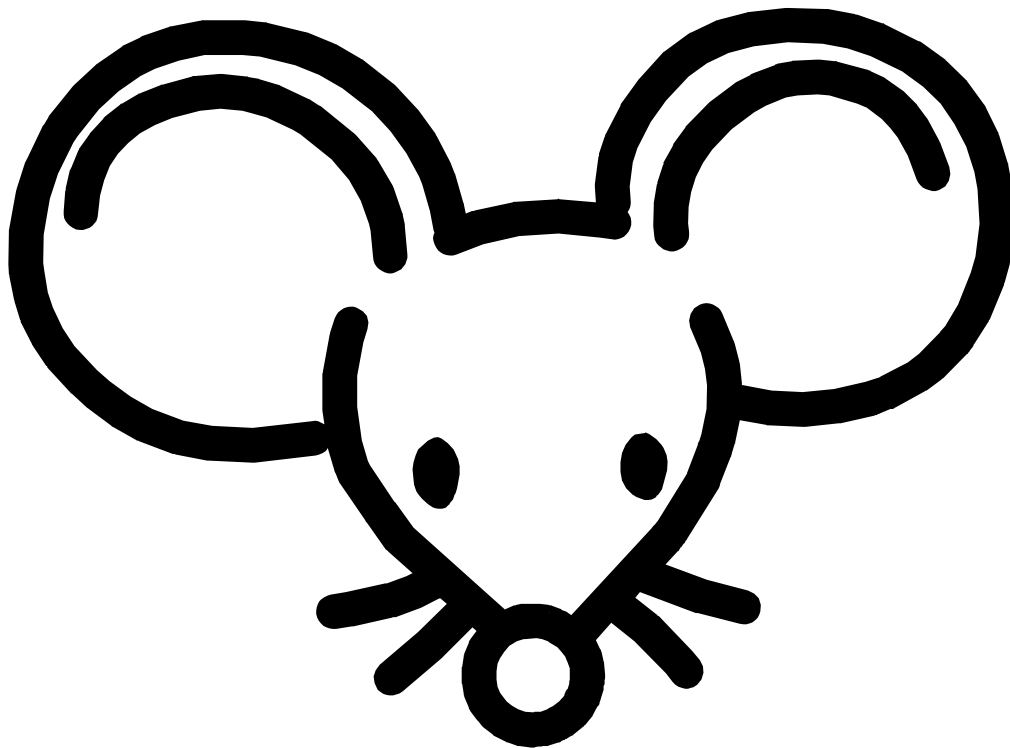
- Kérem a jegyeket. A jegyeket kérem ellenőrzésre.
- Miféle jegyet?
- Vonatjegyet, kiskomám, vonatjegyet.
- Hát az meg micsoda?
- Ne pislogj erre-arra. Itt nincs menekvés. Nincs egérút. Itt rend van. Ha valaki vonatra száll, jegyet kell váltani.
- Nem tudtam. Igazán nem tudtam. Nem vagyok idevalósi.
- Szóval, potyautas vagy.
- Potya. Onnan fentről pottyantam le, egy bóröndből.

Melléklet

Hogyan lehet a legkönnyebben egeret fogni?

Egy üres virágcsereppel és egy fél dióval. Ha egér jár a kamrában, tegyék a cserepet szájával lefelé a sarokba, és támasszátok fel egy fél dióval. Vigyázzatok, a diót mindig az édes belsejével befelé kell a cserép alá tenni! A torkos egérke már messziről megérzi a finom illatot, bebújik a cserép alá, és rágcsálni kezd.

Megmozdítja a diót, mire a cserép a földre esik, és beborítja. Nem tud szabadulni többé.

Egér, egér, ki a házból, Most jöttem a kávéházból. Ha nem jössz ki háromra, Te leszel a fogócska!

Macska fogott egeret, Játszott vele eleget. Mulatott is kedvére, Kicsi eper vesztére!